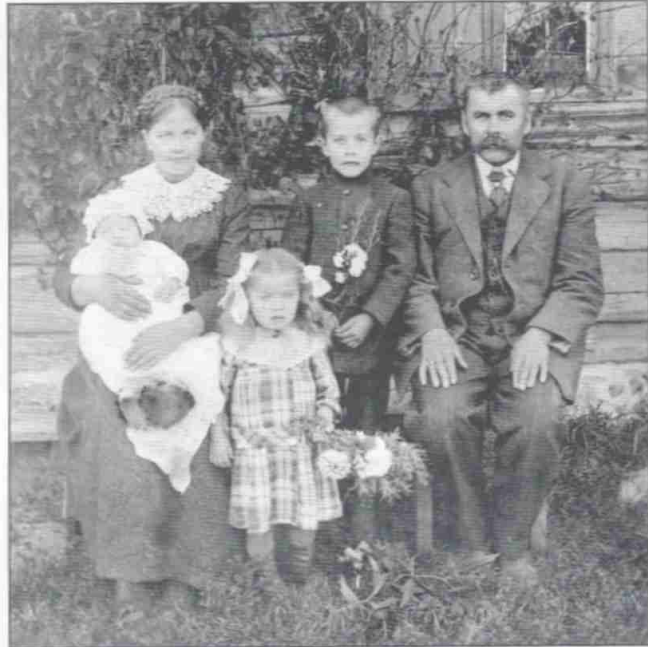

7. Zakristijonas Povilas Bajoriūnas

(1879–1964)

Stasė Mikeliūnienė

Povilas Bajoriūnas, kilęs iš Pasvalio rajono, Dalickų kaimo už Kriklinių. Turėjo dvigubą pavardę Kvedaras-Bajoriūnas, bet Pajstryje juos vadindavo tik Bajoriūnais. Jaunystėje buvo išvykęs į Ameriką užsidirbti pinigų, įgijo siuvėjo specialybę, nusipirko siuvėjo amatui reikalingų priemonių ir po penkerių metų grįžo į Lietuvą. Eidavo per žmones siūti, daugiausia Pajstrio krašte. Taip susipažino su Petrauskynės kaimo Jurgiu Žilvičiu, kuris augino penkias dukteris ir vieną jų – Elžbietą – išleido už siuvėjo. Pajstriečiai Stanislovas Kriaučiūnas davė sklypą žemės, uošvis pasogai paskyrė jaują, iš kurios pasistatė gyvenamąjį namą, ir

Zakristijono Povilo Bajoriūno šeima. 1923 m. Iš Paulinos Bajoriūnaitės albumo.

jauna šeima įleido šaknis Pajstrio žemėje. Pastačius bažnyčią, kunigas Jurgis Tilvytis nors ir bemokslį, bet mačiusį pasaulio, apsukrų, apsišvietusį siuvėją pakvietė dirbti zakristijonu. Zakristijonui priklausė visa bažnyčios tvarka ir švara, patarnavimas šv. Mišioms, altoriaus paruošimas, atributikos – aukojant gedulingas mišias ar laidojant mirusįjį ir t. t.

Zakristijono žinioje buvo žvakės, žvakidės, apeiginiai kunigo drabužiai: kamža, stulos, arnotai. Reikėdavo padėti kunigui apsirengti mišioms, paruošti žmones, vėliavas procesijai, prižiūrėti, nušveisti žvakides, liturgines taures, kitus reikmenis. Plaudavo grindis, valydavo dulkes, prieš Kalėdas kepėdavo kalėdaičius, paruošdavo, puošdavo bažnyčią šventėms, atleidams. Reikėjo savo ranką pridėti ir atliekant bažnyčios remontą. P. Bajoriūnas buvo išsiųstas į zakristijonų kursus, jį kviesdavo į Panevėžio bažnyčių atlaidus vadovauti zakristijonams iškilmingų pamaldų metu, kadangi buvo laikomas kvalifikuotu zakristijonu. Rudenį su klebonu ir kitais bažnyčios tarnais lankydavo parapijos tikinčiuosius, rinkdavo bažnyčios išlaikymui aukas. P. Bajoriūnas buvo dešinioji klebono ranka [1].

P. Bajoriūnas aktyviai dalyvavo katalikiškose organizacijose, priklausė Krikščionių demokratų partijai, buvo Katalikų veikimo centro, Vincento a Paulo draugijų skyriaus narys. Rūpinosi Vincento a Paulo draugijos nario mokesčio surinkimu. Kol draugija neturėjo senelių prieglaudos, iš nario mokesčio šelpė pas privačius žmones gyvenančius pavargėlius [2]. Talkino „Arklo“ bendrovės veikloje, tekdavo dalyvauti įkainojant prekes, darant parduotuvėje revizijas.

Zakristijonu P. Bajoriūnas išdirbo 46 metus. Atliekamu laiku dar ir siūdavo.

Ypač gerai siūdavo avikailių kailinius. Dauguma kaimų vyrų dėvėjo P. Bajoriūno siūtus. Namuose kaip ir visi to meto kaimiečiai gyveno ūkiškai. Šeimoje augo keturi vaikai. Vyriausiojo sūnaus Povilo krikštatėvis buvo kun. Jurgis Tilvytis-Žalvarnis [3].

Mirė zakristijonas Povilas Bajoriūnas 1964 metais labai šaltą vasario mėn. 17 d. Palaidotas Pajstrio kapinėse.

Po P. Bajoriūno trumpai zakristijonu dirbo Juozas Rinkevičius, apie 30 metų – Jurgis Kauneckas, nuo 2003-ųjų – Algis Gerasimovas.

Literatūra

1. Petro Bajoriūno atsiminimai. 2009 m.
2. Pajstrio bažnyčios istorija, p. 25, 30.
3. Paulinos Bajoriūnaitės-Kvedaraitės atsiminimai. 2009 m.

KATALIKŲ VEIKIMO CENTRAS
PANEVŽIO RAJONO
VALDYBA
1998 m. rugėjo mėn. 10 d.
Nr. 341.-

PAŽYMĖJIMAS

Šiuo pažymima, kad Povilas BAJORIŪNAS,
gyv. Pajstrio bėnk. nuo 1938 m. rugėjo mėn.
5 d. iki 1938 m. rugėjo mėn. 10 d. lankė
zakristininkų kursus ir išklausė kursuose šių
dėstomų dalykų:

1. Liturgika
2. Estetika
3. Bažnytinių rūbų, rakandų ir indų
higiena
4. Kat. Akcijos teorija ir praktika

Pasirašė: *K. Anuš*

Čekė: *Algis Gerasimovas*
Ak. t. y. t. *K. J. Gerasimovas*
Sekretorius